

normes

i reglaments

Quadre

de la classificació

dels fons

documentals

dels pobles agregats

A R X I U
M U N I C I P A L
.....DE.....
B A R C E L O N A

l'arxiu

municipal

© **Autors del text:** Montserrat Beltran, Maria Cinta Mañé, Glòria Mora,
Amèlia Poves, Jordi Serchs i Lina Ubero, dels Arxius Municipals de Districte
de l'Ajuntament de Barcelona

© **Edita:** Ajuntament de Barcelona
Barcelona, gener de 1997

Disseny gràfic: Palli: Disseny i Comunicació

Dipòsit legal:

Impressió:

Pròleg

L'annexió a la ciutat de Barcelona dels pobles de Sants, Sant Andreu de Palomar, Sant Martí de Provençals, Gràcia, les Corts i Sant Gervasi l'any 1897, d'Horta el 1904, i de Sarrià —on ja abans s'havien annexionat Vallvidrera i Sta. Creu d'Olorde— l'any 1921, constitueix un element fonamental en la conformació de la Barcelona contemporània, i encara actualment confereix a la ciutat un caràcter plural i d'una riquesa de matisos extraordinària.

La integració forçada d'aquests pobles a Barcelona va significar, d'una banda, la transferència de la documentació que cadascun havia generat al llarg de la seva història i, de l'altra, l'inici d'un període caracteritzat per la despreocupació oficial per a la conservació d'un patrimoni documental que esdevenia un dels pocs signes de la seva personalitat diferenciada. Així, la majoria d'aquests arxius van romandre molts anys en uns locals de l'Hospital de la Santa Creu, fins que l'impuls atorgat a la descentralització municipal va permetre'n el retorn al seu lloc d'origen l'any 1988.

Cal tenir present que aquesta constel·lació de viles constitueix actualment la base més ferma del mapa de districtes de la ciutat, ja que només Ciutat Vella, l'Eixample pertanyen en sentit estricte als nuclis originaris de la ciutat de Barcelona. És en aquest context que, des de la Direcció dels arxius municipals, es va plantejar l'objectiu d'impulsar com a projecte prioritari l'elaboració d'un quadre de classificació dels fons municipals dels antics pobles agregats, en tant que pas imprescindible per a la correcta salvaguarda i difusió de tot el material.

Així, l'any 1991, Montserrat Beltran, Maria Cinta Mañé, Núria Postico i Lina Ubero van presentar com a treball final del Màster en Arxivística, organitzat per la Universitat Autònoma i l'Associació d'Arxivers de Catalunya, un exhaustiu estudi de la gènesi, l'evolució i el tractament de la documentació produïda pels antics municipis del pla de Barcelona, i tot seguit, amb la col·laboració de la resta d'arxivers de districte, es va procedir a ultimar el treball a fi de poder-lo emprar a tots els arxius de la xarxa.

Es tracta, doncs, d'un treball dut a terme amb minuciositat, a partir d'un estudi acurat de la història, l'evolució i l'estructuració dels òrgans municipals que van generar aquesta documentació. Cal tenir present que, a més d'un treball inicial endegat per Montserrat Beltran, Anselm Cartaña, Núria Postico, Glòria Rull i Lina Ubero l'any 1988, previ al seu ingrés als arxius respectius, el nivell de descripció de la documentació era molt deficient, fins al punt que en la majoria dels casos ha calgut treballar amb uns fons absolutament desorganitzats i dels quals s'havia perdut qualsevol pista relativa a la seva classificació i ordenació primitiva.

La publicació d'aquest quadre de classificació de la documentació contemporània permetrà facilitar la connexió entre els arxius de districte —ja que la homogeneïtat de les funcions i competències dels antics municipis ha afavorit la generació de sèries documentals comunes i l'establiment d'un quadre únic— i, alhora, donarà un nou impuls a la publicació de les guies dels arxius de districte. Tanmateix, amb l'edició d'aquest volum es dona continuïtat a la col·lecció de «Normes i reglaments de l'Arxiu Municipal», amb la voluntat d'oferir als professionals dels arxius del país i a la comunitat d'estudiosos uns materials que aprofundeixin el coneixement del patrimoni documental de la ciutat i que en garanteixin el tractament d'una manera coherent i integral.

Presentació

És una gran satisfacció presentar l'edició d'aquest treball col·lectiu iniciat ja fa uns quants anys. L'elaboració del quadre de classificació dels fons documentals dels antics municipis agregats ha estat un dels objectius que ha presidit la feina desenvolupada pel programa de coordinació dels arxius municipals de districte des que es va crear. El quadre de classificació i la tasca de descripció duta a terme responen a la necessitat de fer accessible a tots els ciutadans la riquesa d'aquests fons documentals, que són testimoni del passat dels actuals barris de la ciutat, quan encara formaven part dels municipis independents del Pla de Barcelona.

Finalment, aquests treballs veuran la llum en el centenari de l'agregació de la major part d'aquests pobles, tot coincidint amb la presentació de diverses guies dels Arxius Municipals de Districte, en un moment especialment oportú per a la divulgació de la història dels barris de Barcelona.

La història d'aquests documents, de gran diversitat i riquesa —que avui tothom pot consultar a cadascun dels arxius municipals de districte—, ha estat reconstruïda amb passió i rigorositat pels seus autors. Les sessions de treball conjunt i les intenses discussions han omplert un munt de temps per intentar crear un instrument com més perfecte millor. Aquestes estones de treball comú han estat enormement riques i, avui, constitueixen un record entranyable i summament positiu tant en l'aspecte personal com en el professional.

Per acabar, voldriem agrair la gran tasca —lenta i a cops feixuga però persistent— dels arxivers de districte en l'elaboració d'aquest quadre, i la col·laboració de tots aquells col·legues que han aportat la seva opinió i suggeriments estimulants.

Jordi Serchs i Lina Ubero
març de 1997

Introducció

Presentem a continuació un quadre-marc de classificació aplicable a tots els fons dels antics ajuntaments del Pla agregats a Barcelona a la darrerria del segle XIX i al primer quart del segle XX. Els municipis del Pla eren institucions similars que havien gaudit de competències paral·leles i acomplert idèntiques funcions en un espai físic i un període temporal semblants. Val a dir que l'estat en què es trobava la documentació abans de ser transferida a cadascun dels districtes municipals no reflectia, en la majoria dels casos, la classificació originària. Es tracta, per tant, de fons més o menys desorganitzats, als quals ens hem apropiat amb l'ajut dels inventaris que en alguns pobles del Pla s'havien fet al segle XIX i del treball d'actualització del darrer inventari efectuat amb motiu del trasllat d'aquests fons als arxius municipals de districte.¹

Altrament, no cal dir que aquest quadre referencial és el resultat de l'anàlisi i l'aprofundiment de la proposta de quadre de classificació d'aquests fons elaborada per un grup d'arxiveres de districte.² Així, doncs, el quadre-marc que proposem és una primera aproximació —sòlidament documentada— per poder fer front a la descripció i ordenació d'aquelles sèries més nombroses i comunes dels fons dels pobles agregats que es conserven als diferents arxius municipals de districte. Hem optat per un quadre funcional amb referències orgàniques, atesa la manca d'informació necessària per reconstruir l'estructura orgànica de gairebé tots els pobles agregats.

Un cop fixat el sistema d'organització funcional —que ens garanteix unes sèries de llarga durada amb tipologies documentals ben precises—, calia definir les funcions bàsiques d'un municipi. La metodologia emprada ha consistit bàsicament en l'estudi de la classificació originària de la documentació d'aquells pobles que l'han conservada, dels inventaris coetanis i de la comparació d'aquests fons dels municipis del Pla amb altres fons municipals de categoria similar. No cal dir que l'elecció d'un o altre vocable per designar una funció ha estat un procés complex i sovint conflictiu. Igualment, l'existència de documents en els quals es pot esbrinar més d'un aspecte funcional n'ha complicat la classificació en una o altra subsecció.

Pel que fa a l'ordre de les diferents seccions del quadre, figuren, en primer lloc, aquelles grans funcions de caràcter més genèric conferides tradicionalment als ajuntaments, com són l'administració general i el govern del territori i l'administració de recursos econòmics. A continuació, tenint en compte les propostes d'altres quadres,³ consten les funcions més genèriques i, després, les més específiques. Per això mateix, les grans funcions derivades de les competències municipals —cadascuna de les quals constitueix una secció— són les següents: Administració general; Finances; Proveïments; Beneficència i assistència social; Sanitat; Obres i urbanisme; Seguretat pública; Serveis militars; Població; Eleccions; Ensenyament, i Cultura. Així, doncs, tenim un quadre de classificació constituït per dotze seccions. Tot i que en un principi preteníem numerar les sèries documentals que integraven cada secció, vam constatar que les grans funcions genèriques n'englobaven d'altres amb suficient personalitat. Aquest fet determinava la necessitat d'incloure el nivell de subfuncions o funcions específiques, que conformarien les subseccions. Fluctuant entre el tercer i el quart nivell —com a conseqüència d'una pràctica administrativa poc reglada i de les peculiaritats i la capacitat d'autoorganització de cada poble del Pla—, tindríem les agrupacions documentals —diverses sèries—, les sèries i les subsèries i, finalment —sempre que fos necessari—, les tipologies documentals. Tanmateix, davant la impossibilitat

d'establir una jerarquització estricta entre els dígits de recuperació assignats a totes les seccions, subseccions, agrupacions documentals, sèries i subsèries i atès que volíem elaborar un quadre flexible i adaptable a les peculiaritats de cada municipi, es va acordar que un dígit qualificaria la secció que es correspon amb totes i cadascuna de les grans funcions desenvolupades per l'Ajuntament al llarg de la seva història; dos dígits caracteritzarien la subsecció equivalent a una subfunció o funció específica englobada en la secció i, finalment, s'anteposaria un guió als vocables definitoris d'agrupacions documentals, sèries, subsèries i tipologies documentals, a fi d'adequar el contingut de cada subsecció sobre la base de les peculiaritats de cada fons.

Els motius que han justificat l'adopció d'aquests criteris són: 1) l'existència de seccions en les quals amb dos dígits s'arriba a la sèrie, com és el cas de Eleccions o de Població; 2) l'existència de seccions molt complexes com ara la de Finances, on per arribar a la sèrie cal recórrer a un cinquè o sisè dígit; 3) l'abundància de sèries basades en tipologies documentals com a conseqüència d'una pràctica administrativa poc reglada, de les peculiaritats específiques de cada poble en la classificació i ordenació de la seva documentació i, sobretot, el fet que no s'han conservat en la seva totalitat.

En gairebé totes les seccions hem deixat en penúltim i últim lloc dues entrades, una per a les subseccions constituïdes per la documentació de Juntes i comissions o organismes específics —ja que exercien més directament qualsevol de les funcions més concretes per delegació dels òrgans col·lectius de govern—, i una altra per a Correspondència específica, que en facilita l'accés i la conservació.

Així mateix, amb l'objectiu de desglossar millor les agrupacions documentals, les sèries, les subsèries i/o les tipologies documentals d'algunes subseccions, com les de Dipositaria o les de Fiscalitat, dins de la secció de Finances —una de les més complexes—, hem elaborat uns annexos complementaris que les desenvolupen més extensament.

Finalment, per facilitar la recuperació i la consulta del quadre de classificació hem elaborat un índex alfabètic de totes les entrades o veus que hi apareixen, especificant l'apartat o els apartats on es localitzen dins del quadre. Això permetrà, en el futur, un possible tractament informàtic.

¹. Glòria RULL i d'altres. «Inventari de la documentació dels antics pobles agregats: Vallvidrera, Santa Creu d'Olorde, Les Corts, Sants, Sant Andreu, Sant Martí de Provençals, Sarrià, Gràcia, Horta i Sant Gervasi». Barcelona: 1988.

². Montserrat BELTRAN, Cinta MAÑÉ, Núria POSTICO i Lina UBERO. «Organització dels fons documentals dels arxius municipals de districte de l'Ajuntament de Barcelona». Treball final del I Màster en Arxivística. Barcelona: 1991.

³. Josep MATAS I BALAGUER. «Normes per a la classificació de la documentació municipal». Barcelona: Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya. Direcció General del Patrimoni Cultural. Servei d'Arxius, 1989.

Els fons documentals dels antics pobles agregats

La documentació dels antics ajuntaments desapareguts com a conseqüència de la seva annexió a Barcelona fou transferida als respectius arxius municipals de districte en aplicació del Decret de l'alcaldia del 27 de juny de 1988. Per poder formalitzar l'esmentada transferència, es va procedir a l'elaboració d'un inventari de cadascun dels fons documentals que es conservaven en unes dependències de l'Arxiu Històric de la Ciutat situades a l'Antic Hospital.¹ Cal assenyalar, d'altra banda, que la documentació de l'Ajuntament de Sant Martí de Provençals, corresponent al període de 1810 a 1897, no es va moure de la seu de l'antic consistori, a la plaça Valentí Almirall; és l'únic fons documental que va restar al seu lloc d'origen tot i el procés d'annexió política i administrativa.²

En conjunt, es tracta d'uns fons molt rics, classificats amb sistemes diferents, alguns dels quals estan molt desorganitzats i tenen llacunes significatives a causa d'esdeveniments diversos —trasllats, saqueigs, incendis, etc.

A l'Arxiu Municipal del Districte de Sarrià - Sant Gervasi es conserva documentació sobre l'antic Ajuntament de Vallvidrera (1714-1891: 36 caixes de documentació), que va ser annexionat a Sarrià l'1 d'agost de 1890; de l'Ajuntament de Sant Creu d'Olorde (1842-1910: 5 caixes), municipi agregat a Sarrià l'1 de gener de 1916; de Sant Gervasi (1727-1927: 275 caixes de documentació i 59 de volums), agregat a Barcelona el 1897, i el de l'antic Ajuntament de Sarrià (1770-1925: 521 caixes de documentació i 97 de volums), municipi annexionat a Barcelona el 1921.

A l'Arxiu Municipal del Districte de Les Corts es custodia el fons de l'antic Ajuntament de Les Corts (1823-1915: 59 caixes de documentació i 3 caixes de volums), annexionat a Barcelona el 1897.

A les dependències de l'Arxiu Municipal del Districte d'Horta-Guinardó es conserva el fons de l'antic Ajuntament d'Horta (1736-1927: 93 caixes de documentació i 26 de volums), agregat a Barcelona el 1904.

L'Arxiu Municipal del Districte de Gràcia és el dipositari de la documentació de l'antic municipi de Gràcia (1870-1920: 263 caixes de documentació), annexionat a Barcelona el 1897.

Els arxius municipals dels districtes de Sants i de Sant Andreu conserven un volum molt reduït de documentació (en el cas de Sants només els llibres d'actes dels consistoris corresponents al període de 1868 a 1897 i en el cas de Sant Andreu els corresponents al període de 1870 a 1897).

Finalment, tal com assenyàvem al començament, l'Arxiu Municipal del Districte de Sant Martí conserva el fons documental de l'antic Ajuntament de Sant Martí de Provençals (600 caixes corresponents al període 1810-1897), que no va ser traslladat a l'Ajuntament de Barcelona en produir-se l'annexió l'any 1897.

¹. Glòria RULL i d'altres. «Inventari de la documentació dels antics pobles agregats: Vallvidrera, Santa Creu d'Olorde, Les Corts, Sants, Sant Andreu, Sant Martí de Provençals, Sarrià, Gràcia, Horta i Sant Gervasi». Barcelona: 1988.

². Lina UBERO i BADIA. «Guia de l'Arxiu Històric Municipal de Sant Martí de Provençals». Barcelona: 1985.

Seccions del quadre de classificació dels fons documentals dels antics pobles agregats

I. Administració general

- 1.1. Delimitació del terme municipal
- 1.2. Òrgans de govern
- 1.3. Alcaldia
- 1.4. Secretaria
- 1.5. Administració de personal
- 1.6. Correspondència general

2. Finances

- 2.1. Administració del patrimoni
- 2.2. Intervenció
- 2.3. Dipositaria
- 2.4. Fiscalitat
- 2.5. Juntes i comissions
- 2.6. Correspondència

3. Proveïments

- 3.1. Administració dels productes de consum bàsic
- 3.2. Mercats i fires
- 3.3. Escorxador
- 3.4. Inspeccions i denúncies
- 3.5. Gestió de personal
- 3.6. Juntes i comissions
- 3.7. Correspondència

4. Beneficència i Assistència social

- 4.1. Control dels centres assistencials i de beneficència
- 4.2. Assistència social i subsidis
- 4.3. Gestió de personal
- 4.4. Juntes i comissions
- 4.5. Correspondència

5. Sanitat

- 5.1. Gestió dels equipaments sanitaris
- 5.2. Inspecció i control sanitari
- 5.3. Gestió de personal
- 5.4. Juntes i comissions
- 5.5. Correspondència

6. Obres i Urbanisme

- 6.1. Planejament i gestió urbanística
- 6.2. Obres d'infraestructura
- 6.3. Transports de viatgers
- 6.4. Construcció i manteniment d'immobles municipals
- 6.5. Brigades municipals: obres, peons de camins
- 6.6. Ocupació de la via pública
- 6.7. Llicències d'obres particulars
- 6.8. Llicències i inspeccions industrials

- 6.9. Juntes i comissions
- 6.10. Correspondència

7. Seguretat pública

- 7.1. Administració i control dels serveis de seguretat
- 7.2. Administració de presons i dipòsit municipal
- 7.3. Control de la població
- 7.4. Juntes i comissions
- 7.5. Correspondència

8. Serveis militars

- 8.1. Assistència obligatòria
- 8.2. Quintes, allistaments, lleves forçoses
- 8.3. Juntes i comissions
- 8.4. Correspondència

9. Població

- 9.1. Estadístiques generals
- 9.2. Censos de població
- 9.3. Padró general d'habitants, d'estrangers i transeünts
- 9.4. Registre civil
- 9.5. Junta local del cens de la població. Comissions
- 9.6. Correspondència

10. Eleccions

- 10.1. Cens electoral. Junta local del cens electoral
- 10.2. Eleccions municipals
- 10.3. Eleccions a diputats provincials
- 10.4. Eleccions generals: Corts i Senat
- 10.5. Correspondència.

11. Ensenyament

- 11.1. Estadístiques generals
- 11.2. Control pedagògic
- 11.3. Gestió econòmica
- 11.4. Gestió de personal
- 11.5. Juntes i comissions
- 11.6. Correspondència

12. Cultura

- 12.1. Festes
- 12.2. Premis
- 12.3. Biblioteca municipal
- 12.4. Relacions amb les entitats culturals i recreatives
- 12.5. Juntes i comissions
- 12.6. Correspondència

1. Administració general

1.1. Delimitació del terme municipal

- Fitació del terme
- Fitació de límits
- Agregació
- Segregació
- Annexió

1.2. Òrgans de govern

- Constitució de l'Ajuntament
- Sessions de l'Ajuntament
- Actes, llibres d'
- Ordenances municipals. Reglaments
- Incidències dels càrrecs
- Assumptes de govern i protocol
- Comissions especials

1.3. Alcaldia

- Bans. Anuncis. Crides. Edictes. Pregons
- Decrets. Resolucions
- Certificacions d'alcaldia

1.4. Secretaria

- Estadístiques generals
- Certificacions de secretaria
- Inventaris de l'arxiu municipal
- Informes i dictàmens

1.5. Administració de personal

- Disposicions
- Registres
- Llocs de treball
- Concursos. Oposicions. Proves de selecció
- Treballadors municipals.

1.6. Correspondència general

- Registres de correspondència (entrada i sortida)
- Registres d'oficis
- Correspondència

1. Administració general

La primera secció del quadre de classificació es correspon amb la funció de caràcter més genèric d'administració general conferida tradicionalment als ajuntaments.

El punt 1.1. acull la subfunció de delimitar el terme municipal sobre el qual l'Ajuntament exerceix la seva jurisdicció com un dels elements essencials que conformen el municipi. Els límits del municipi adquireixen especial rellevància en aquesta època (1897-1921) d'agregacions forçoses massives a la ciutat de Barcelona.¹

L'actuació dels òrgans col·lectius de govern, el més representatiu dels quals és el ple de l'Ajuntament, genera una de les sèries més importants: les actes de les sessions, transcrits en els llibres corresponents. Aquests llibres d'actes i els expedients de constitució i de les sessions de l'Ajuntament formen part de l'apartat 1.2. Igualment, classifiquem en aquest apartat les ordenances i els reglaments elaborats i aprovats per l'Ajuntament, dins l'esfera de les seves competències de reglamentar i auto-

organitzar-se. Finalment, també hi recollim la documentació produïda per comissions especials, constituïdes puntualment per a un assumpte determinat o per a un període de temps més o menys llarg per decisió del mateix Ajuntament, o per disposició legal superior. Les més freqüents i estables van ser les de Governació, Foment i Hisenda, creades davant la necessitat d'englobar funcions desenvolupades per comissions diverses que canvien i evolucionen en el temps, atesa la llibertat d'autoorganització del municipi espanyol i, també, a causa de les diferents solucions donades a problemes comuns per cada municipi, cosa que pressuposa actuacions diverses que produiran tipologies ben diferenciades, tal com consignem en el quadre. Les dues agrupacions documentals d'aquest apartat són la corresponent a l'entrada de comissions especials i la que abraça els diferents tipus de documents d'incidències dels càrrecs.

La documentació procedent d'alcaldia, òrgan unipersonal del govern del municipi, s'inclou a l'epígraf 1.3. L'entrada referent a certificacions es refereix a aquelles que porten implícita una valoració i contenen una declaració de judici de qui certifica.

L'entrada 1.4. comprèn les sèries generades pel secretari, càrrec obligatori als ajuntaments des del 1835. El secretari és pròpiament el notari de la institució, dotat de fe pública, i com a tal intervé aixecant acta de totes les decisions preses en les sessions del ple o de les diferents comissions, assessorant jurídicament l'Ajuntament en les seves actuacions, certificant allò que contenen els documents que es troben sota la seva custòdia, etc. Cal destacar la funció de responsable de la documentació de l'Ajuntament que s'atorga al secretari a partir de la Instrucció del 1823, tasca que li va ser ratificada per la Llei municipal del 1877.² Hem exclòs d'aquesta subsecció tota la documentació referent a arrendaments i subhastes de serveis municipals, que la classifiquem a la subfunció corresponent.

A l'apartat 1.5. incloem tota la documentació referida a personal. És atribució exclusiva dels ajuntaments el nomenament de tots els empleats pagats amb fons municipals que siguin necessaris per acomplir les funcions que la institució té adjudicades. Encara que tradicionalment és competència del secretari, l'especificitat de la documentació generada aconsella que tingui un apartat propi.

La subsecció de correspondència comprèn tot escrit que s'origini o vagi adreçat a l'Ajuntament i no sigui objecte d'un expedient posterior. No inclou totes aquelles funcions previstes en altres seccions i subseccions del quadre. Si concerneix a altres funcions, s'inclourà a l'apartat corresponent. S'ordena per les diferents entrades del quadre i, dins de cada una, l'ordre serà cronològic. Classifiquem també aquí els registres d'entrada i sortida de documentació de l'Ajuntament o els registres d'oficis. Les circulars, ordres, cèdules reials, dictades per autoritats superiors de l'Administració als municipis s'atribueixen a cada secció en concret.

¹. **Lleis Orgàniques municipal i provincial del 2 d'octubre de 1877 (art. 10).** Estableix que les poblacions de més de 100.000 habitants es poden agregar els termes municipals compresos a una distància màxima de 6 km.

². **Instrucció economicopolítica pel Govern de la província, del 3 de febrer de 1823, i Reial decret del 23 de juliol de 1833.** El secretari és el màxim responsable de l'Arxiu Municipal. Té l'obligació de portar al dia un llibre-registre i de fer inventaris anuals dels documents que es reben a l'Arxiu (articles 66 i 67). **Les Lleis Orgàniques municipal i provincial del 2 d'octubre de 1877 diuen:** «Donde no hubiere archivero, será cargo del Secretario custodiar y ordenar el Archivo Municipal.» (Art. 126.)

2. Finances

2.1. Administració del patrimoni (Vegeu l'annex)

- Inventaris de béns
- Adquisició i venda de béns
- Aprofitament de béns comunals

2.2. Intervenció (Vegeu l'annex)

- Comptes generals de l'Ajuntament
- Pressupostos
- Endeutament

2.3. Dipositaria (Vegeu l'annex)

- Caixa
- Havers
- Recaptació

2.4. Fiscalitat (Vegeu l'annex)

- Cadastre
- Amillament
- Impost de cèdules personals
- Impost de prestació personal
- Arbitri de carros, camuatges, cavalleries de luxe i velocípedes
- Impost de consums
- Contribució territorial, rústica i pecuària
- Contribució territorial urbana
- Contribució d'edificis i solars
- Contribució industrial i comercial
- Impost de la sal
- Paper segellat, segell i timbre
- Loteries
- Impost sobre canals, portes, finestres i clavegueram
- Impost de culte i clergat
- Impost d'armament i defensa
- Contribucions especials
- Drets i taxes
- Multes

2.5. Juntes i comissions

2.6. Correspondència

2. Finances

La documentació relativa a les finances municipals constitueix una de les parts més importants i alhora més complexes dels fons, ja que l'administració dels recursos econòmics és una de les dues grans funcions atribuïdes de bon principi als municipis. Hem dividit aquesta secció en sis subseccions de les quals, algunes que es corresponen amb les funcions més àmplies d'administrar el patrimoni, intervenir, dipositar, imposar. Aquestes funcions més extenses es van concretant a mesura que anem baixant de nivell en el quadre.

Les nombroses i detallades disposicions legals que regulen allò que concierneix a les finances municipals en alguns punts produiran que, en un tercer nivell, i amb relació a una major o menor especificació normativa, hi trobem directament sèries o tipologies documentals, o, el que és més comú, agrupacions documentals que inclouen funcions més concretes, de les quals es desprendran encara altres funcions més específiques. El ter-

cer nivell, que és l'últim que es representa en el quadre-marc, va sempre precedit de guió, i les sèries o tipologies que se'n desprenen es relacionen a l'annex final. Sovint, i en relació al que hem exposat fins ara, caldrà recórrer a un quart nivell per arribar a la sèrie documental.

Tanmateix, és difícil conèixer el panorama legislatiu dels recursos financers que afectaven els ajuntaments del segle passat a causa de la dispersió normativa i de les peculiaritats de cada municipi, sobretot fins a l'execució de la Llei Madoz el 1855,¹ quan els béns de propis i arbitris constitueixen els recursos principals de les hisendes locals.² La reforma tributària del 1845³ inicia el desenvolupament dels impostos de consums, i paral·lelament es van desplegant les bases doctrinals que assentaran els recursos sobre el principi del benefici.

La primera subsecció del quadre, l'epígraf 2.1., està dedicada a l'administració del patrimoni, i acull tot allò relatiu a l'augment o disminució del patrimoni municipal i al control dels béns del municipi corresponent.⁴

L'epígraf següent, el 2.2., correspon a les funcions que desenvolupa l'actual interventor, com a administrador dels béns atorgats per l'Estat a cada municipi. Aquesta nova figura inclou funcions desenvolupades abans pel secretari i pel dipositar. Cada una de les divisions corresponents a aquesta subsecció és una agrupació documental que engloba funcions més concretes (comptar, pressupostar, endeutar-se), les quals se singularitzen en diverses sèries documentals, resultants de diferents processos administratius i de les diverses tipologies emprades.⁵

L'apartat 2.3. aplega la documentació produïda pel dipositari, figura hereva de l'antic clavari medieval, després anomenat «mayordomo de propios». És el tresorer responsable de la comptabilitat i de l'administració del patrimoni municipal. Controla els cabals de l'Ajuntament i se li atribueixen clares funcions fiscalitzadores. També les tres entrades d'aquest apartat engloben agrupacions documentals, perquè expressen específicament les diverses funcions desenvolupades a la dipositaria: fer caixa, retribuir, recaptar. Aquestes agrupacions es concreten en diferents sèries documentals.⁶ Hem de consignar que a l'entrada de recaptació només situem les sèries de documentació de recaptació recapitulativa o compilatiu i que les sèries referents als diferents impostos s'inclouen a l'impost pertinent.

L'epígraf 2.4. comprèn tota la documentació provinent de la recaptació d'impostos, contribucions especials, drets i taxes, a causa de la consolidació del principi de benefici, juntament a la progressiva importància adquirida per la imposició local sobre la riquesa immoble urbana, a partir de la segona meitat del segle XIX. L'entrada corresponent a cada impost significa necessàriament una agrupació documental, perquè cadascun dels impostos generava documentació de diferents tipologies, les quals donaven lloc a sèries ben diferenciades. Bàsicament, cada impost s'aplica d'acord amb una normativa legal, a partir de la qual es confeccionen padrons, relacions, registres o repartiments de les quantitats a abonar per tots aquells sotmesos a un impost determinat. Aquests padrons o registres es formen de nou o es rectifiquen anualment, cas en què donen lloc a expedients de rectificació, on consten les altes i baixes esdevingudes en el padró o repartiment anterior. El padró, registre o repartiment ha de coincidir amb els individus i les dades de la llibreta o llista cobrable de l'impost corresponent, on consten els diners recaptats efectivament en concepte d'un impost determinat.

Cal fer esment especial dels impostos de consums, que amb precedents medievals, i malgrat la seva impopularitat, es van convertir en els tributs bàsics de les hisendes municipals de la segona meitat del segle XIX i no van ser suprimits definitivament fins al 1962.⁷ Així mateix, volem al·ludir a les contribucions especials que poden imposar els municipis quan estableixen o milloren un servei determinat que no beneficia tota la comunitat sinó solament un nombre determinat d'individus. Igualment, els drets i taxes, abonats per individus concrets per a l'aprofitament dels béns comunals,⁸ i les multes, que pot imposar l'alcalde per infracció de les ordenances municipals i dels bans de policia i bon govern, constitueixen uns ingressos dels ajuntaments que no s'han d'oblidar.

La subsecció 2.5. reuneix els diferents òrgans executors de les funcions municipals recollides en aquesta secció. Destaquen per la seva importància en la vida econòmica dels pobles la Junta Municipal d'Associats, la Junta Pericial, la de Propis i les juntes repartidores dels diferents impostos. La documentació que originen les juntes es redueix quasi exclusivament als expedients de constitució o renovació de les juntes, a les actes de les respectives sessions i als expedients d'aprovació de pressupostos o de repartiment d'impostos i arbitris. A més de les diverses juntes, trobem comissions especials formades per membres de l'Ajuntament, que generalment tenen caràcter consultiu. En aquest cas, la documentació produïda es redueix quasi sempre a la sèrie d'informes.

En darrer lloc, la subsecció de correspondència d'aquesta secció recull tota la correspondència relativa a finances que no formi part de cap expedient. Si és nombrosa, l'ordenem tenint en compte els apartats del quadre i, dins d'aquests, diferenciant-ne els interlocutors.

A causa de la minuciosa reglamentació de la vida econòmica dels municipis, totes i cadascuna de les entrades, ja corresponguin a funcions més genèriques o més específiques, ja a contribucions especials o drets i taxes concrets, aniran precedides d'un apartat que aplegarà les disposicions legals que l'afecten.

¹. Llei de l'1 de maig de 1855.

². Això es reflectí en la creació de la Comptadoria de Propis i d'Arbitris, per Reial Cèdula de Carles III del 19 d'agost de 1760.

³. Llei dels pressupostos generals de l'Estat i Reial Decret Instrucció del 23 de maig de 1845.

⁴. L'augment dels béns fou propiciat per la Llei d'expropiació forçosa del 1879.

⁵. La Instrucció de la Direcció General d'Administració local de l'1 de juny de 1886 (art. 14) determina les sèries que formen part de l'entrada dels comptes generals de l'Ajuntament. L'estructura dels pressupostos fou fixada per la Circular de l'1 de juny de 1866, modificada per la del 10 d'abril de 1888.

⁶. La sèrie de llibres d'actes d'arquiteig és la més típica d'aquesta subfunció (Instrucció del juny de 1886).

⁷. La Llei de supressió de l'impost de consums, del 12 de juny de 1911, es limità a substituir uns impostos de consums per uns altres.

⁸. Tindran aquesta consideració: l'arbitri de l'escorxador, l'arbitri per a l'ús dels pesos i mesures oficials en les vendes i traspassos dels objectes de comerç i productes agrícoles, la taxa a abonar per l'expedició de certificacions, els repartiments municipals sobre utilitats, i altres arbitris similars que les lleis atorguen potestativament als ajuntaments, com per exemple les taxes per a la llicència per a balls i espectacles públics, jocs, etc.

3. Proveïments

3.1. Administració dels productes de consum bàsic

— Arrendaments i subhastes

3.2. Mercats i fires

— Reglaments i ordenances
— Arrendaments i subhastes dels llocs de venda
— Comunicats de venda

3.3. Escorxador

— Reglaments, disposicions i dictàmens
— Arrendaments i subhastes
— Control dels caps de bestiar sacrificats

3.4. Inspeccions i denúncies

— Reglaments
— Pesos i mesures
— Sancions

3.5. Gestió de personal

3.6. Juntes i comissions

3.7. Correspondència

3. Proveïments

El proveïment dels productes de consum bàsic a la població ha estat sempre una de les màximes preocupacions dels municipis des del seu naixement a l'edat mitjana, ja que la manca absoluta o la reduïda presència d'aquests productes en el mercat era la causa d'un encariment desmesurat i dels subsegüents aldarulls i avalots. Aquesta tradicional competència municipal va ser ratificada posteriorment pel Decret de Nova Planta.

Hem dividit aquesta secció en set subseccions, les tres primeres de les quals fan referència a les grans funcions d'administrar els productes de consum bàsic, com la cam i el pa, i en alguns casos d'altres productes com l'oli i el vi; l'administració dels llocs públics de venda d'aquests productes i d'altres necessaris per a la subsistència de la població; i finalment, l'administració de l'escorxador. En el tercer nivell d'aquestes tres primeres subseccions apareixen les diferents sèries, bé formades per

un sol document o unitat documental (comunicats de venda del mercat i dels caps de bestiar sacrificats), bé constituïdes per unitats arxivístiques com ara els expedients. Les sèries produïdes són: les dels reglaments i les ordenances que regeixen el funcionament del mercat i de l'escorxador, les d'expedients d'arrendament de l'abastament de productes bàsics a particulars, i les d'arrendament i subhastes de les parades del mercat i del servei de l'escorxador, tots dos establiments fonamentals per al proveïment de la població.

A continuació hi ha l'apartat que correspon a la subfunció de fiscalitzar i denunciar, tant per controlar infraccions esdevingudes per motius sanitaris com pel frau al consumidor en els pesos i mesures oficials, que, d'altra banda, eren força comuns.¹ Aquesta última competència va ser directament heretada del municipi medieval, on es trobava molt arrelada. Les sèries dimanants, que apareixen així mateix en un tercer nivell, són els expedients d'inspecció dels pesos i mesures i de sanció, generalment a causa d'escorxadors clandestins. També hi trobem unitats documentals com ara les multes, conseqüència de l'incompliment dels reglaments en matèria sanitària o de manca de respecte als patrons oficials dels pesos i mesures en les transaccions que es duïen a terme. Segurament, moltes d'aquestes formaven part d'un expedient, però a causa de la pèrdua de part de la documentació o de les manipulacions sofertes pel fons han romàs soltes.

La subsecció 3.5. és la referida a la gestió del personal municipal específic que controlava i inspeccionava el mercat, l'escorxador i l'exactitud dels pesos i mesures.²

L'epígraf 3.6. està dedicat, com en totes les seccions del quadre referencial, a les juntes i comissions municipals que exerciren més directament aquesta competència de l'Ajuntament. La tipologia documental resultant es redueix bàsicament a les actes de les reunions i als informes.

Finalment, com sempre, està contemplada l'apartat dedicat a correspondència.

¹ La *Reial Ordre de 28 de març de 1876* ordenà que tots els pobles sense excepció tinguessin una de les col·leccions-tipus de pesos i mesures del sistema mètric decimal, les quals els inspectors del mercat estaven obligats a posar a la disposició de tothom.

² Per *Reial Ordre de 28 de febrer de 1885*, els veterinaris no podien ser separats del seu càrrec sinó en virtut d'expedient governatiu i audiència de l'interessat.

4. Beneficència i assistència social

4.1. Control dels centres assistencials i de beneficència

4.2. Assistència social i subsidis

- Administració de donatius de particulars i d'altres administracions
- Ajuts i subvencions municipals ¹
- Control de la pobresa

4.3. Gestió de personal

4.4. Juntes i comissions

4.5. Correspondència

¹. orfanat, viduïtat, trasllat de malalts, serveis funeraris

4. Beneficència i assistència social

L'assistència a la població mancada de recursos és una de les competències més antigues dels ajuntaments. Aquesta funció, molt lligada orgànicament a la funció sanitària pel que fa a la documentació del segle XIX, es va dur a terme bàsicament a través de dos models d'actuació: centres assistencials i de beneficència, controlats pel municipi, i assistència directa de subsidi als pobres i menesterosos. La primera subfunció, de control dels centres assistencials i de beneficència, genera dues sèries documentals bàsiques, d'una tipologia ben definida: els comunicats diaris o partes que aquests centres, tant privats com públics, dependents o no directament del municipi, havien de remetre a l'alcalde per informar de la seva gestió (altes i baixes, trasllats, etc.), i les relacions amb els centres, realitzades pel municipi amb la finalitat de normalitzar l'exercici de la funció de control.

A partir del 1845¹ són considerats establiments assistencials generals aquells destinats a satisfer les necessitats permanents o especials. Eren administrats pel govern de la província els esta-

bliments de malalties comunes i els dedicats a menesterosos, cases de misericòrdia, maternitat i expòsits, mentre que eren de competència municipal² els socors de malalties accidentals, els dispensaris i l'atenció benèfica domiciliària. Totes aquestes agrupacions documentals constitueixen la subsecció 4.1.

El segon model d'assistència social i subsidis dóna lloc a unes agrupacions documentals i una tipologia molt més complexa, que es concreta en expedients personals, o oberts amb motiu de situacions concretes (catàstrofes, etc.), i també en relacions estadístiques o sèries de certificats. Les subvencions municipals més habituals eren els ajuts en aliments, els mèdics i de farmàcia, els socors a transeünts i l'assistència domiciliària, així com els subsidis per a casos d'orfanat, viduïtat, trasllat de malalts, serveis funeraris, etc. Cal considerar que en els casos en què les institucions provincials de beneficència quedaven lluny del municipi, l'Ajuntament havia de procurar el trasllat dels necessitats al centre. Tota aquesta documentació constitueix la subsecció 4.2. Aquesta subsecció inclou també les sèries de certificats de pobresa i el consegüent padró o registre de pobres —malgrat que es tracta de documentació signada pel secretari, d'acord amb els criteris generals del quadre per al cas de les certificacions— i les donacions de particulars amb finalitats benèfiques que eren administrades per l'Ajuntament destinades a la població sense recursos.

Dins la subsecció 4.3, classifiquem la documentació generada per les juntes i comissions municipals de l'àmbit de la beneficència. En la major part dels municipis ens trobem una única Junta de Sanitat i Beneficència o bé són els mateixos individus els que formen ambdues comissions, motiu pel qual la seva documentació quedarà lligada a les dues seccions i subseccions respectives (4.4 i 5.5). Aquest lligam entre les funcions sanitària i benèfica comporta problemes de classificació, com és el cas de la documentació que fa referència a l'ingrés de malalts en centres assistencials a càrrec de la beneficència local. Així mateix, en la documentació sanitària hi ha tràmits administratius signats per la Junta Local de Beneficència. Apareixen també un seguit de comissions esporàdiques, o juntes subalternes per a funcions específiques, la documentació de les quals hauria de recollir-se sota aquest mateix epígraf.

¹. Llei municipal de 1845.

². Llei de 20 de juny de 1849, i reglament de 14 de maig de 1852.

5. Sanitat

5.1. Gestió dels equipaments sanitaris

— Gestió del cementiri i serveis funeraris

5.2. Inspecció i control sanitari

- Epidèmies i contagis
- Campanyes de vacunació
- Inspecció i denúncies sanitàries
- Farmàcies
- Neteja viària

5.3. Gestió de personal

5.4. Juntes i comissions

5.5. Correspondència

5. Sanitat

A diferència de la documentació sobre beneficència, a la secció de sanitat es concreten competències municipals de gestió directa d'equipaments, com ara el cementiri, els serveis funeraris, el dispensari o fins i tot, en alguns casos, els hospitals. Les tipologies documentals resultants, és a dir, els reglaments, els expedients, els registres i les actes, queden agrupades dins la subsecció 5.1. Pel que fa al cementiri, des del començament del segle es posa en evidència el perill de la presència dels cementiris molt a prop de la població.¹ Per aquest motiu, al llarg del segle XIX es produeix el tancament i el trasllat de nombrosos cementiris parroquials existents als municipis del Pla, paral·lelament al seu creixement demogràfic. Distingim, doncs, la gestió dels cementiris com una agrupació documental específica que donarà lloc a les tipologies documentals següents: expedients d'ubicació, reglamentació, registre de nínxols, títols de nínxols, rebuts de nínxols i expedients de serveis funeraris.

L'epígraf 5.2. preveu, d'una banda, la funció higiènica dels municipis, de control sobre els contagis, epidèmies i malalties, que apareix al segle XVIII com a resultat de la Il·lustració, i de l'altra, la inspecció de locals i d'aliments i les campanyes sanitàries. Aquestes mesures preventives prenen gran importància en moments de brots epidèmics, d'acord amb les ordres en matèria de sanitat procedents del govern de la província i de

l'Estat; per això la documentació generada amb relació a epidèmies i contagis queda individualitzada en el quadre com a sèrie. Una altra agrupació documental la constitueixen les campanyes de vacunació infantil portades a terme pel municipi, d'acord amb una funció assignada a l'alcalde com a subdelegat de l'Estat en matèria de sanitat. Una altra subfunció és la relativa a la inspecció i policia sanitària, formada per una sèrie d'expedients incoats d'ofici, o bé a instància de part (denúncies) amb relació a la neteja dels carrers, sanejament de locals insalubres, control d'indústries nocives, d'aigües embassades, així com d'higiene dels aliments i de l'escorxador municipal. En aquest darrer punt, la documentació és susceptible de formar part de la secció de proveïments, en tant que predomina la competència de control de l'abastament comunitari. La tipologia documental de tota la subsecció inclou expedients, però també memòries, certificats mèdics i comunicats diaris.

A la subsecció 5.2. podem trobar també les llicències de farmàcia, competència exercida pels ajuntaments des del 1860,² tot i que l'expedient havia de ser autoritzat pel subdelegat de farmàcia, i l'autorització de les tarifes de farmacopea, regulada des del 1864,³ en tant que constitutives de la funció de controlar. La documentació consisteix bàsicament en sèries d'expedients de permisos d'obertura o de registre de fórmules de farmàcia.

A la subsecció 5.3. agrupem la documentació generada pel municipi amb relació als facultatius sanitaris que hi havia en els pobles. No tots els municipis del Pla gaudien d'aquests professionals, però la majoria disposava dels més indispensables: metge, veterinari i farmacèutic, els quals generaven un seguit d'expedients personals.

La subsecció 5.4. recull la documentació procedent de la Junta Local de Sanitat (a vegades comuna amb la de beneficència, segons s'explica en la secció 4), que era nomenada pel governador i estava formada per l'alcalde com a president, un metge, un farmacèutic, un cirurgià, un veterinari, tres veïns, i un professor de ciències mèdiques que hi actuava de secretari.

¹. Circular del 28 de juny de 1804 i Reials Ordres de 1833 i 1863.

². Reial Decret del 18 d'abril de 1860.

³. Reial Ordre del 4 de maig de 1864.

6. Obres i urbanisme

6.1. Planejament i gestió urbanística

- Disposicions legals
- Cases, registre de
- Adquisició de terrenys
- Declaració de ruïna
- Expropiació i desnonaments
- Urbanització¹

6.2. Obres d'infraestructura

- Aprofitament d'aigües²
- Clavegueram
- Voreres
- Enllumenat.
- Comunicacions
- Jardins, parcs i arbratge

6.3. Transports de viatgers

- Ferrocarril
- Tramvia
- Camuatges

6.4. Construcció i manteniment d'immobles municipals

6.5. Brigades municipals: peons de camins

6.6. Ocupació de la via pública

6.7. Llicències d'obres particulars

6.8. Llicències i inspeccions industrials

6.9. Juntes i comissions

6.10. Correspondència

¹ Inclou els *vedados* i els *cotos* o àrees de caça.

² L'aprofitament d'aigües inclou: mines, pous, fonts, canalitzacions.

³ Comunicacions inclou: carreteres, camins, carrers, ponts, etc.

6. Obres i urbanisme

La documentació que aplega aquesta secció va ser bàsicament originada pels òrgans administratius següents: la Comissió de Foment, el Negociat d'Aigües, el de Policia Urbana i Rural, el de Vies de Comunicació, la Secretaria General, la Junta d'Eixample i el Negociat de Foment.

En el primer apartat dedicat al planejament i la gestió urbanística no hi figuren, per absència evident, els plans generals d'ordenació urbana dels pobles agregats. Malgrat tot, hem considerat convenient mantenir l'entrada d'urbanització per donar cabuda a la documentació generada, en cas que es conservi, amb motiu de la construcció dels eixamples vuitcentistes: alineacions de carrers, ordenació de finques, límits, cotos i vedados, etc. Dins d'aquesta subsecció inclourem també la sèrie de registres o padrons de cases i la produïda per l'adquisició de

terrenys amb finalitat pública, que pot anar acompanyada dels expedients conservats d'expropiacions i de ruïna.

A l'apartat següent incloem la documentació generada per la realització de les obres i el manteniment de la infraestructura. D'aquesta segona subsecció destaca l'agrupació documental que tracta sobre les aigües: reconeixement i prolongació de mines, pous, canalitzacions, fonts, etc. L'abastament d'aigües pures als pobles va quedar reglamentada per llei a partir dels anys cinquanta.¹ Altres sèries que també destaquen pel volum conservat són les que fan referència a enllumenat,² pavimentació de voreres, clavegueram i comunicacions: camins, carrers, carreteres, ponts, etc.³ Tanmateix, la documentació que fa referència a camins i carreteres ens ofereix dades de força interès per conèixer l'evolució urbana dels pobles del Pla.⁴

L'entrada 6.3. recull la funció de control dels transports de viatgers que consta de la sèrie d'expedients de llicències per portar a terme l'esmentada activitat i la dels expedients d'inspecció d'aquest servei públic.

La subfunció 6.4., que anomenem construcció i manteniment d'immobles municipals, inclou també els expedients de subhastes d'obres. Però la documentació generada pels peons de camins i brigades municipals la classifiquem dins la subsecció 6.5.

A la segona meitat del segle XIX apareix un seguit de documentació referent a sol·licituds de permís per efectuar modificacions a les façanes (obertura de la porta de la botiga enfora, col·locació de vetlladors, etc.), les quals provocaven l'ocupació de part de la vorera. Aquesta documentació, tot i que en molts casos podria formar part de la sèrie de llicències d'obres particulars, té prou entitat per poder classificar-la dins la subsecció d'ocupació de la via pública (6.6.).

Una de les sèries més interessants i ahora més consultades de tots els arxius és la que fa referència als expedients de permisos d'obres particulars, que es recull a la subsecció 6.7. Al llarg del segle XIX, sobretot a partir de la segona meitat, els pobles del Pla van veure com es desenvolupaven i creïen les seves trames urbanes, arran dels efectes del procés d'industrialització barceloní. Dissortadament no s'ha conservat la totalitat de la documentació produïda pels antics ajuntaments, si bé ens resten magnífics exemples de les sèries d'obres particulars i públiques de Sarrià, Gràcia i Sant Martí de Provençals.

La subsecció 6.8. està formada pel conjunt d'expedients tramitats amb l'objectiu de legalitzar la situació de les activitats industrials que podien ocasionar molèsties.⁵ Classifica la documentació que fa referència als establiments incòmodes, insalubres i perillosos, mentre que la que genera l'impost de la contribució industrial es localitza a la secció de finances. En matèria legislativa, tot un seguit de vaguetats van subsistir fins al 1863, any en què es va crear una comissió encarregada de redactar els reglaments indispensables pel que fa a la seguretat de les persones.⁶ Al mateix temps, es van anar reglamentant activitats industrials específiques, com ara les instal·lacions fabrils de producció de pólvora i de substàncies explosives,⁷ els locals per ubicar-hi bestiar⁸ o bé les màquines de vapor.⁹ Per tancar aquesta secció hi ha els apartats dedicats a les juntes i comissions (6.9.), i la sèrie de correspondència (6.10.).

¹ Reial Ordre del 15 d'agost de 1855 i la del 29 d'abril de 1860.

2. La llei segona del títol XIX de la *Novísima Recopilación* del 25 de setembre de 1705 disposava que les ciutats havien d'establir un sistema d'enllumenat públic. Però no va ser fins al Reial Decret del 16 de setembre de 1834 que es va fer obligatori per a les capitals de província i es recomanava que els altres municipis també l'adoptessin.

3. Aquesta tramitació va quedar particularment regulada per la Llei municipal de 1877 i la Reial Ordre de l'1 de setembre de 1884.

4. Els camins veïnals van ser reglamentats a partir de la Reial Ordre del 8 d'abril de 1848, mentre que les carreteres i els camins a càrrec de l'Estat i la província s'atenien a la llei del 22 de juliol de 1857 i al posterior Reial Decret del 6 de setembre de 1864.

5. El reglament de 1925 establia una normativa específica per a aquesta mena d'activitats. Ja abans s'havien anat tipificant els tipus d'indústries.

A la *Novísima Recopilación* es dictaven normes per als forns de guix, bòbiles i fàbriques de tints. La Reial Cèdula del 8 de juny de 1813 i la del 2 de desembre de 1836 decretaven plena llibertat pel que fa a l'establiment de qualsevol tipus d'indústria que se subjectés a les normes de salubritat dictades per la policia.

6. Reial Decret de l'11 de novembre de 1863.

7. Reial Ordre de l'11 d'abril de 1860, la del 19 de juny de 1861, i la de l'11 de gener de 1865.

8. Reglament del 8 d'agost de 1867 sobre l'establiment de bestiar.

9. Disposicions aprovades per l'Ajuntament de Barcelona l'11 de novembre de 1856.

7. Seguretat pública

7.1. Administració i control dels serveis de seguretat

- Milícies ciutadanes
- Guàrdies municipals
- Vigilants nocturns
- Guardes rurals
- Bombers

7.2. Administració de presons i dipòsit municipal

- Correcció pública
- Detencions
- Antecedents penals
- Confinats
- Llicències

7.3. Control de la població

- Infraccions
- Passaports i passis de radi
- Armes
- Permisos
- Locals de concurrència pública
- Conflictes

7.4. Juntes i comissions

7.5. Correspondència

7. Seguretat pública

En aquesta secció classifiquem tota aquella documentació generada amb la finalitat de mantenir l'ordre públic i el control de la població. Són documents referents a la seguretat i la vigilància del terme, així com al càstig de les infraccions produïdes.

La primera gran entrada correspon a l'administració i control dels serveis de seguretat. Hi ha grans dificultats per diferenciar els cossos de seguretat i les seves dependències orgàniques. El concepte de milícies ciutadanes reunia diferents cossos, d'entre els quals distingim el sometent —o les rondes volants—, que va ser instituït pel capità general de Catalunya l'any 1873 per lluitar contra els alçaments carlins, i el comandament del qual estava en mans d'oficials de l'exèrcit. La milícia ciutadana era organitzada, mantinguda i formada des del municipi. En el cas dels pobles del Pla de Barcelona sembla que constituïen les milícies del «Partido de las Afueras» sota el comandament de Gràcia. Al llarg del segle XIX, hi va haver una pràctica molt estesa de contractar guardes jurats destinats a la protecció de la propietat privada, la contractació dels quals era supervisada i autoritzada per l'Ajuntament. Pel que fa al cos de bombers, no tots els pobles del Pla disposaven d'un servei

d'extinció d'incendis permanent. Quan es tractava de petites intervencions es mobilitzaven els ciutadans voluntaris, i, en cas contrari, calia pagar els serveis de bombers de Gràcia o de Sant Martí de Provençals.

La subsecció 7.2 sobre l'administració de presons i dipòsit municipal aplega la documentació produïda pel desenvolupament d'aquesta funció específica. De fet, totes les presons civils estaven sota la tutela i administració del Ministeri de Governació,¹ i els ajuntaments disposaven de dipòsits de detinguts on es recloïen els sentenciats amb la pena d'arrest menor i aquells que, processats criminalment, eren custodiats fins al seu trasllat a les presons del partit judicial. S'acostumava a destinar com a dipòsit un local ubicat a les mateixes cases consistorials.

A la subsecció 7.3., sobre el control de la població, agrupem en primer lloc les activitats municipals en matèria de seguretat destinades al control individual: càstig de les infraccions produïdes contra els bans de policia i bon govern, control de la mobilitat dels ciutadans d'una població a una altra (passaports i passis de radi) i llicències d'armes. La restricció de l'ús i l'atorgament de llicències d'armes als particulars era una de les principals competències en matèria de seguretat pública que exercia el municipi conjuntament amb el Govern Civil.² L'alcalde i els agents de l'ordre estaven autoritzats a portar armes sense llicència; n'hi havia prou amb una autorització.³ A continuació tenim les agrupacions documentals originades com a resultat del control col·lectiu de la població: permisos d'activitats en locals de concurrència pública⁴ (bars, casinos, sales de joc, etc.).

Classifiquem també en aquesta subsecció la documentació relativa a les relacions amb els cossos nacionals de seguretat, la milícia nacional i la Guàrdia civil.

L'última agrupació documental recull la documentació que es produeix durant els períodes d'inestabilitat polític-social. L'Ajuntament, malgrat no tenir competència directa, inspeccionava i informava sobre la situació i els esdeveniments que se succeïen dins el terme municipal.

L'apartat 7.4 agruparà les sèries derivades de les activitats de les juntes i comissions competents en seguretat. En darrer lloc, com sempre, hi posarem la correspondència relativa a aquests temes.

¹. Llei del 26 de juliol de 1849.

². *Ordenanzas para la conservación y policia de las carreteras generales publicadas l'11 de setembre de 1842 i el Reial Decret del 7 d'abril de 1848.*

³. Reial Ordre del 22 d'agost de 1857.

⁴. La Reial Ordre del 26 de novembre de 1846 obligava a tenir llicència del ram de vigilància.

8. Serveis militars

8.1. Assistència obligatòria

- Allotjaments
- Servei de bagatges
- Proveïments

8.2. Quintes, allistaments, lleves forçoses

- Anuncis i edictes. Disposicions
- Registres. Padrons. Llistes. Relacions de reclutament
- Quintes, expedients de
- Personals, expedients
- Substitucions

8.3. Juntes i comissions

8.4. Correspondència

8. Serveis militars

L'establiment d'un exèrcit regular va tenir com a conseqüència que els municipis i els habitants d'aquests haguessin de fer una sèrie de socors obligatoris que incloem a la subsecció 8.1. Aquestes prestacions podien ser personals, com els allotjaments i els bagatges, o comunals, com el subministrament de proveïments a la tropa.

L'obligació de facilitar l'allotjament era inherent a la condició de veí d'un poble, encara que hi havia nombroses exempcions,¹ i el servei de bagatges era una càrrega personal que gravava tan sols a aquells ciutadans posseïdors de mitjans de transport.² Aquest servei podia ser prestat directament pels veïns que acomplien aquesta condició, o bé es pagava del pressupost provincial que atorgava aquest servei per subhasta. El servei de bagatges va ser substituït en algun moment per un impost compensatori.³

Els subministraments a l'exèrcit es feien bàsicament en pa, pinsos (civada i palla), estris, oli, carbó i llenya;⁴ els receptors estaven obligats a facilitar el rebut d'allò que rebien.

Cada una de les prestacions obligatòries a l'exèrcit, definida per una funció més específica (allotjar, servir bagatges, proveir), comprèn diverses sèries i tipologies documentals que s'usaven per al tràmit administratiu de cadascuna d'elles. Bàsicament es tracta de padrons, rectificacions anuals dels padrons i les reclamacions que per part de determinats veïns originaven aquestes

operacions. Així mateix, les llistes cobrables de la contribució equivalent al servei de bagatges s'inclouen entre les sèries esmentades, i també els expedients de subministrament o de proveïment, integrats pels rebuts de cada una de les espècies que rebien els individus de l'exèrcit o de la Guàrdia Civil, la còpia dels seus passaports, passis o ordres corresponents, i les relacions mensuals i duplicades de cada servei que confeccionaven els ajuntaments.

Una segona conseqüència derivada de l'establiment d'un exèrcit regular va ser que la població es va veure obligada a formar part de les seves files. Això es va fer pel mètode de la «quinta», que inicialment consistia a sortejar els homes útils, a una cinquena part dels quals els corresponia incorporar-se.⁵ Paral·lelament es va desenvolupar el sistema de voluntaris o substitució per cobrir les places estipulades. La documentació generada per aquest servei es recull a la subsecció 8.2. Cal remarcar que a l'epígraf dedicat als expedients personals s'inclouen sèries com els expedients d'exempció legal de quintes, de profugos, de llicències absolutes, i les tipologies documentals de passis a la reserva i justificants de revistes, que moltes vegades apareixen soltes.

Reservem la subsecció 8.3. per a la documentació produïda per aquelles juntes i comissions que controlaven més directament les activitats desenvolupades en aquesta secció, bàsicament les actes de les reunions que portaven a terme.

Finalment, afegim un apartat de correspondència que aplega tota aquella correspondència que es pugui integrar aquí i no doni lloc a la formació d'expedient.

1. Reial Ordre del 9 de novembre de 1749; Reial Ordre del 20 de juliol de 1876. Els forasters que tinguessin casa oberta al poble i conreessin les terres, i els estrangers que fruïssin de béns o establiment comercial o industrial, estaven també obligats a prestar aquest servei.

2. El Reial Decret del 25 d'abril de 1884 va crear una comissió encarregada de fer el reglament per relacionar tot el bestiar i els vehicles particulars que es poguessin utilitzar en temps de guerra per al transport de l'exèrcit, material i provisions.

3. 1860

4. S'establí per Reial Ordre del 16 de setembre de 1848. Posteriorment, la Reial Ordre del 9 d'agost de 1877 aprovà la *Instrucción de 9 de agosto de 1877 para la liquidación y abono de los suministros que hagan los pueblos al Ejército y Guardia Civil*.

5. Les principals lleis de quintes que han regit en el segle passat han estat les de 1837, 1850, 1856, 1869, 1870, 1873, 1875 —any en què es tornà a la del 1870—, 10 de gener de 1877, 28 d'agost de 1878, reformada per les del 8 de gener i 8 de juliol de 1882, i la de l'11 de juliol de 1885.

9. Població

9.1. Estadístiques generals

9.2. Censos de població

9.3. Padrons general d'habitants, d'estrangers i transeünts

9.4. Registre civil

- Naixements
- Matrimonis
- Defuncions

9.5. Junta local del cens de la població. Comissions

9.6. Correspondència

9. Població

Aquesta secció es caracteritza per tipologies municipals molt determinades, que s'agrupen en subseccions definides: els censos, el padrons municipals d'habitants i el registre civil.

Els censos són l'agrupació documental menys tipificada, ja que al llarg del segle XIX apareixen amb periodicitat irregular. És per això que agrupem a la subsecció 9.1 tota classe d'estadístiques de població que podem trobar als fons municipals. Els antecedents més antics d'aquests tipus d'estadístiques de població els trobem en els «fogatges» de l'Edat Mitjana, que a Catalunya documentem entre el 1365 i el 1553 i en els quals s'aprecia una finalitat bàsicament fiscal. El primer cens a Espanya el trobem el 1717, elaborat pel marquès del Campoflorido, si

bé el primer elaborat a partir de normes modernes data del 1857. Amb la creació de l'Institut Geogràfic i Estadístic se'n delimiten molt més les característiques, s'elaboren dos nous censos els anys 1877 i 1887, i s'estableix que se'n farà un cada deu anys —a partir de l'any 1900 coincidirien amb els anys acabats en zero. Aquesta periodicitat no es trenca fins al 1980, any en què es decideix endarrerir la realització del cens als anys acabats en 1. Amb això s'interrompeix una sèrie estadística que es remuntava al principi de segle.

El padró d'habitants, en canvi, constitueix un instrument bàsic en mans dels ajuntaments, que en tot moment han de donar fe de l'adscripció d'un individu a un municipi. El classifiquem a la subsecció 9.2. És un instrument solemne i públic que condiona tots els altres actes administratius. Es fa per llei cada 5 anys i es rectifica anualment. Es concreta en una sèrie molt uniforme de llibres, resultat de l'enquadernació dels fulls declaratoris ordenats per anys, per carrers i a vegades per barris, al costat d'expedients de rectificació, altes i baixes (a vegades incorporades com a anotacions marginals als mateixos llibres) i extractes. També es pot trobar en aquesta subsecció els padrons especials per a estrangers i transeünts.

Un altre instrument de control de la població és el Registre Civil, que funciona als ajuntaments entre el 1840 i el 1870 i que agrupem sota la subsecció 9.4. El model actual de Registre Civil, implantat el 1870,¹ el deixa en mans dels jutjats. Malgrat això, als arxius municipals podem trobar relacions d'altes i baixes tramessades des dels jutjats.

A la subsecció 9.5. classifiquem tota la documentació generada per la Junta local del cens de població.

¹ Llei del 17 de juny de 1870.

10. Eleccions

10.1. Cens electoral. Junta local del cens electoral

10.2. Eleccions municipals

10.3. Eleccions a diputats provincials

10.4. Eleccions generals: Corts i Senat

10.5. Correspondència

10. Eleccions

Aquesta secció inclou tota la documentació relativa als processos electorals, ja siguin municipals, provincials o nacionals.

L'instrument bàsic per portar a terme les funcions que en matèria d'eleccions atorga la llei al municipi és el cens electoral, que classifiquem dins la subsecció 10.1. L'òrgan executor d'aquesta competència era la Junta local del cens electoral. La tipologia documental inclou un registre del cens electoral, actes i expedients de rectificació. Des del 1862,¹ les llistes d'electors es consideraven permanents, i només alterables per rectificació cada dos anys. Eren formades pel cap polític de la província d'acord amb les formulacions de l'Ajuntament. Es publicaven les llistes de cada districte i es procedia a una segona rectificació. Els pobles caps de secció² havien d'obrir un llibre-registre del cens electoral que es conservava a la secretaria, el qual contenia la llista d'electors. Per a la seva inspecció es nomenava una comissió permanent formada per l'alcalde-president i quatre regidors nomenats per l'Ajuntament, renovats la meitat cada dos anys. Aquesta comissió havia de fer-se càrrec de la documentació que justificava el moviment del cens (per morts o manca de drets) i redactar les llistes d'altres i baixes. El llibre del cens quedava constituït per la llista general d'electors, una altra llista de baixes per mort, una dels exclosos per sentència judicial i una darrera llista d'altres per inscrits de nou. Els resultats es

publicaven per edicte al Butlletí Oficial de la Província, se'n recollien les reclamacions, i l'1 de gener quedaven rectificades definitivament.

Les altres subseccions apleguen els diferents nivells d'eleccions en els quals intervenia el municipi. Podem considerar les competències exercides des dels pobles respecte als processos electorals com a plenament municipals i no judicials, ja que a molts municipis el secretari del jutjat no era altre que el de l'Ajuntament,³ i la documentació generada es conservava molt freqüentment als arxius municipals. Cal considerar el fet que, quant a l'àmbit provincial i nacional, el paper dels municipis constituïa un servei a l'Estat, amb la qual cosa es conserva documentació parcial dels processos electorals.

Malgrat tot, cal considerar les funcions electorals com una competència plenament municipal. Així, en les eleccions municipals, l'alcalde havia de nomenar els diferents presidents de les meses electorals i signava les llistes d'electors. Una d'aquestes llistes s'exposava públicament i servia per comprovar la identitat del votant. Efectuada l'elecció, les llistes d'elegits eren també exposades al públic i signades per l'alcalde. D'aquesta manera, les reclamacions també s'havien de dirigir a l'alcaldia.

En les eleccions a diputats provincials, que tenien força importància per als municipis,⁴ s'utilitzaven les llistes d'electors per a diputats a Corts, i l'acta original de l'escrutini es dipositava a l'arxiu de l'Ajuntament. Cal tenir en compte que alguns municipis del Pla, com per exemple Gràcia i Sarrià, constituïen caps d'un districte electoral format per diferents municipis, per la qual cosa els seus fons documentals contenen la gestió de processos electorals d'àmbit supramunicipal (diputats provincials i diputats a Corts).

¹. Llei electoral del 27 de març de 1862.

². Llei municipal de 1877.

³. Llei electoral de 1907.

⁴. Lleis del 25 de setembre i del 14 d'octubre de 1863, i Reial Decret del 17 del mateix any sobre atribucions a les diputacions provincials.

11. Ensenyament

11.1. Estadístiques generals

11.2. Control pedagògic

11.3. Gestió econòmica

11.4. Gestió de personal

11.5. Juntes i comissions

11.6. Correspondència

11. Ensenyament

La secció d'ensenyament reuneix la documentació que fa referència a la instrucció en general, sobretot a partir del 1833, que és quan es produeix la intervenció més decidida dels municipis en el camp de l'ensenyament primari. No és però fins a la promulgació de l'anomenada Llei Moyano¹ que la intervenció del poder local en l'ensenyament públic tindrà una reglamentació més específica. Aquesta llei d'instrucció pública, vigent fins a la Segona República, establia l'obligatorietat de l'ensenyament primari i regulava la intervenció tant de l'Estat com dels ajuntaments. Malgrat aquest intent de normalització, hi ha poblacions del Pla de Barcelona que no bastiren edificis escolars fins als anys vuitanta, com és el cas de les poblacions petites on, per manca d'edificis propis, la docència s'impartia en espais de lloguer o d'entitats culturals.

Si bé a partir del 1850 hi ha pobles com ara Sant Martí de Provençals, Sarrià i Gràcia on s'observa un notable increment de la documentació d'aquesta secció, no és fins al final de segle

que es produeix un increment d'escoles i centres especialitzats, sobretot pel que fa als dedicats a les arts i oficis i al dibuix.

A la subsecció 11.1 classifiquem la documentació que aporta dades estadístiques de tipus general: registres d'escoles, d'alumnes, de mestres i personal no docent, interrogatoris sobre alfabetització, etc.

L'entrada 11.2., referent al control pedagògic, aplega les agrupacions documentals com a resultat de l'activitat de control dels continguts docents: programes de curs, memòries sobre noves assignatures, propostes d'exàmens.

La següent subfunció recull la documentació d'origen econòmic, bàsicament els pressupostos, les despeses i les relacions de comptes produïts pel lloguer de locals, l'habitatge del mestre, la compra de material fungible, el mobiliari o les beques i ajuts.

L'entrada 11.4. agrupa la documentació generada per la gestió del personal docent, on la sèrie més important és la d'expedients personals del professorat.

Finalment, la subsecció 11.5 dóna cabuda a la documentació generada per les Juntes locals d'ensenyament que tenien competència en aquest àmbit, així com els expedients de les denúncies i queixes sobre la docència o les condicions materials de les escoles.²⁻³

¹. Llei del 9 de setembre de 1857

². La composició de les Juntes locals d'ensenyament era regulada per l'art. 287 de la Llei d'instrucció pública.

³. Les competències de les Juntes locals sobre les escoles d'arts aplicades i instituts va quedar regulada per Reial Decret i el reglament del 6 de novembre de 1861.

12. Cultura

12.1. Festes

12.2. Premis

12.3. Biblioteca municipal

12.4. Relacions amb les entitats culturals i recreatives

12.5. Juntes i comissions

12.6. Correspondència

12. Cultura

En aquesta secció classifiquem els documents originats per l'organització de festes i activitats culturals. El concepte de cultura és artíficiós, ja que els contemporanis no en tenien consciència i menys amb relació a l'actuació de l'Ajuntament. Val a dir, però, que al llarg del segle XIX la majoria d'expressions culturals i recreatives eren desenvolupades per entitats culturals de tipus «privat», i només a vegades l'Ajuntament hi col·laborava amb l'aportació d'ajuts econòmics, d'infraestructura o simplement per qüestions de protocol. Cal considerar el fet que el volum de documentació referent a la funció cultural és, en general, molt pobre. Malgrat tot, hem cregut interessant mantenir aquesta secció tenint en compte l'actual interès per la recerca històrica sobre temes culturals.

L'apartat 12.1 inclou la documentació produïda amb motiu de la celebració de festes o actes religiosos. La més estesa era la de Corpus, si bé també hi ha registrades peregrinacions, processons i altres actes dedicats a sants o devocions patronals de cada poble.¹

L'apartat 12.2 recull les agrupacions documentals produïdes amb motiu de la institucionalització de premis atorgats pel municipi, sovint amb la col·laboració d'entitats culturals del poble.

A la subsecció 12.3 incloem la documentació generada per la gestió de la biblioteca municipal: la fundació, el funcionament, els costos econòmics, etc.

L'apartat 12.4 aplega la documentació producte de les relacions entre les entitats i el municipi. Sovint es poden trobar els reglaments i les memòries anuals d'algunes de les institucions juntament amb les sol·licituds per portar a terme actes públics.

Finalment, l'apartat 12.5 recull la documentació produïda per les diferents juntes i comissions. En realitat, l'única comissió de caràcter més o menys estable va ser la comissió que organitzava la festa major del poble, si bé no pot ser considerada pròpiament municipal.

¹ La reglamentació que emparava algun d'aquests actes religiosos com ara les processons presenta gran ambigüitat. La llei del 22 de juny de 1864 remetia a l'observança de les lleis anteriors. La llei que més directament tractava aquest assumpte és la *Novísima Recopilación*.

Annex

2.1. Administració del patrimoni

2.1.1. Inventaris de béns

2.1.2. Adquisició i venda de béns

- Reglamentació
- Registres. Inventaris. Qüestionaris de béns
- Expedients d'adquisicions, vendes i permutes
- Expedients de restitució i cessió de béns
- Expedients d'expropiacions

2.1.3. Aprofitament de béns comunals (plets)

2.2. Intervenció

2.2.1. Comptes generals de l'Ajuntament

- Llibre major
- Llibre diari. Suplements
- Llibre diari d'entrada i sortida de cabals
- Llibre d'inventaris i balanços
- Esborranys d'ingressos
- Esborranys de despeses
- Llibre diari d'ingressos
- Llibre diari de despeses
- Llibre auxiliar d'ingressos
- Llibre auxiliar de despeses
- Llibre d'ingressos
- Llibre de despeses

2.2.2. Pressupostos

- Reglamentació
- Expedients del pressupost ordinari
- Expedients del pressupost addicional
- Expedients del pressupost refós
- Expedients del pressupost extraordinari
- Liquidacions del pressupost

2.2.3. Endeutament

- Reglamentació
- Censals
- Crèdits
- Emprèstits
- Ròssecs

2.3. Dipositaria

2.3.1. Caixa

- Reglamentació
- Llibres diaris de caixa
- Llibres auxiliars de caixa (esborranys)
- Llibres d'actes d'arqueig
- Extractes trimestrals del moviment de caixa
- Llibre-registre de manaments de pagament
- Llibre-registre d'ingrés

2.3.2. Havers

- Reglamentació
- Registre
- Nòmines
- Cartes de pagament

2.3.3. Recaptació

- Reglamentació
- Comunicats diaris de recaptació
- Llibres de comptes de recaptació
- Llibres auxiliars de recaptació
- Cartes de pagament
- Carregaments

2.4. Fiscalitat

2.4.1. Cadastre

- Reglamentació
- Llibre-cadastre per al cobrament de la contribució territorial
- Repartiment del cadastre, llibre de càrrec de contribucions
- Rebuts trimestrals del cadastre
- Llibreta cobratòria o llistes cobratòries del cadastre

2.4.2. Amillament

- Reglamentació
- Padrons. Registres. Llibres. Relacions de riquesa
- Declaracions jurades
- Cartilles avaluatòries
- Expedient general de rectificació de l'amillament (altes i baixes). Certificacions de traspassos per a la rectificació
- Apèndix de l'amillament (llibre). Esborranys
- Correspondència (sol·licitud certificats)
- Reclamacions

2.4.3. Impost de cèdules personals

- Reglamentació
- Padrons. Registres
- Llistes cobratòries
- Llistats o relacions de cèdules addicionals
- Relacions de deutors
- Cèdules personals (imprès)
- Reclamacions (depèn de si és expedient o carta, de si és carta a correspondència)
- Correspondència (constrenyiments, sol·licituds, inspeccions)

2.4.4. Impost de prestació personal

- Reglamentació
- Padrons de repartiment de l'impost
- Reclamacions

2.4.5. Arbitri de carros, carruatges, cavalleries de luxe i velocípedes

- Reglamentació
- Padrons. Registres. Llistats. Relacions de carros i cavalleries
- Registres. Relacions de bicicletes
- Sol·licituds d'altes i baixes de carros
- Relacions de deutors

2.4.6. Impost de consums

- Reglamentació
- Personal de consums (sol·licituds, registres, relacions, nomenaments, altes i baixes i nòmines)
- Aforaments. Registres. Llistes. Relacions dels gremis o individus subjectes a l'impost
- Subhastes. Arrendaments. Plecs de condicions
- Expedient general de repartiment. Llibreta de repartiment
- Expedient de rectificació de drets de consums
- Sol·licituds de modificació de taxes
- Registres. Relacions. Comunicats de recaptació diària

- Talonaris de recaptació
- Matrius de talonaris
- Registres o relacions de comptes quinzenals
- Expedients de comissions a particulars
- Expedients de constrenyiment
- Expedients executius per deutes (amb talonaris i matrius)
- Descomptes
- Defraudacions (expedients o relacions)
- Bonificacions

2.4.7. Contribució territorial rústica o pecuària (finques rústiques, ramaderia, pedreres, edificacions de caràcter agrari. Recau sobre el producte líquid dels immobles rústics, del conreu i la ramaderia, des del 1885)

- Reglamentació

2.4.8. Contribució territorial urbana

- Reglamentació
- Fulls declaratoris
- Registre fiscal de finques
- Expedients de repartiment de la contribució
- Expedients de rectificació (altes i baixes)
- Llibreta cobratòria
- Relacions o llistats de recàrrecs
- Llibreta cobratòria dels recàrrecs
- Relacions o llistats de deutors
- Defraudacions

2.4.9. Contribució d'edificis i solars

- Reglamentació
- Padrons. Relacions. Registre fiscal de finques i solars
- Expedients de rectificació del padró (altes i baixes)
- Llibretes o llistes cobratòries

2.4.10. Contribució industrial i comercial

- Reglamentació
- Declaracions jurades
- Matrícules. Padrons. Repartiment general de la contribució
- Rectificació del padró (altes i baixes. Sol·licituds o llistats. Registres)
- Llibretes o llistes cobratòries
- Padró de caruatges de transport col·lectiu
- Talonaris de recaptació
- Deutors (relacions o avisos de pagaments)

2.4.11. Impost de la sal

- Padrons. Repartiment
- Deutors

2.4.12. Paper segellat, segell i timbre

- Actes de visita d'inspecció del timbre de l'Estat

2.4.13. Loteries

- Relacions de bitllets

2.4.14. Impost sobre canals, portes, finestres i clavegueram

- Repartiment

Índex

- actes, llibres de.- (1.2.)
- actes de visita inspecció del timbre de l'estat.- (2.4.)
- actes d'arqueig, llibres.- (2.3.)
- administració de productes de consum bàsic.- (3.1.)
- administració de serveis de seguretat.- (7.1.)
- administració del patrimoni.- (2.1.)
- administració general.- (1.)
- adquisició, expedients d'.- (2.1.)
- adquisició de béns.- (2.1.)
- adquisició de terrenys.- (6.1.)
- aforament de consums.- (2.4.)
- agregació.- (1.1.)
- aigües.- (6.2.)
- ajuntament, constitució.- (1.2.)
- ajuts i subvencions municipals.- (4.2.)
- alcaldia.- (1.3.)
- allistaments.- (8.2.)
- al·lotjaments.- (8.1.)
- amillament.- (2.4.)
- annexió.- (1.1.)
- antecedents penals.- (7.2.)
- anuncis.- (1.3.; 8.2.)
- apèndix d'amillament.- (2.4.)
- aprofitament d'aigües.- (6.2.)
- aprofitament de béns comuns.- (2.1.)
- arbrat.- (6.2.)
- arbitri de carros.- (2.4.)
- arbitri de carruatges.- (2.4.)
- arbitri de cavalleries de luxe.- (2.4.)
- arbitri de velocípedes.- (2.4.)
- armament i defensa, impost.- (2.4.15.)
- arqueig, llibres d'actes de .- (2.3.1.)
- arrendaments de consums.- (2.4.6.)
- arrendaments de l'escorxador.- (3.3.)
- arrendaments de llocs de venda.- (3.2.)
- arxiu municipal, inventaris.- (1.4.)
- assistència obligatòria, servei militar.- (8.1.)
- assistència social.- (4.)
- bagatges servei.- (8.1.)
- bans.- (1.3.)
- beneficència.- (4.)
- béns, adquisició de.- (2.1.)
- béns, expedients de restitució i cessió.- (2.1.2.)
- béns, inventaris de.- (2.1.)
- béns, registre de.- (2.1.2.)
- béns, venda de.- (2.1.2.)
- béns comuns, aprofitament.- (2.1.)
- biblioteca municipal.- (12.3.)
- billets de loteria, relació.- (2.4.13.)
- bombers.- (7.1.)
- bonificacions.- (2.4.)
- brigades municipals.- (6.5.)
- cadastre.- (2.4.)
- caixa.- (2.3.)
- caixa, extractes trimestrals del moviment.- (2.3.1.)
- caixa, llibres auxiliars de.- (2.3.1.)
- caixa, llibres diaris de.- (2.3.1.)
- campanyes de vacunació.- (5.2.)
- canalitzacions.- (6.2.)
- canals, impost.- (2.4.)
- caps de bestiar sacrificats.- (3.4.)
- càrrecs, incidències dels.- (1.2.)
- carros, altes i baixes.- (2.4.5.)
- carros, arbitri de.- (2.4.)
- carros d'escombraries.- (6.5.)
- carruatges.- (6.3.)
- carruatges, arbitri de.- (2.4.)
- carruatges de transports col·lectiu, padró.- (2.4.10)
- cartes de pagament.- (2.3.)
- cartilles avaluatòries.- (2.4.)
- cases, registre de.- (6.1.)
- cavalleries de luxe, arbitri de.- (2.4.)
- cèdules personals.- (2.4.)
- cèdules personals, impost.- (2.4.)
- cementiri, expedients d'ubicació.- (5.1.)
- cementiri, gestió.- (5.1.)
- cens electoral.- (10.1)
- censals.- (2.2.)
- censos de població.- (9.2.)
- centres assistencials, control.- (4.1.)
- certificacions d'alcaldia.- (1.3.)
- certificacions de secretaria.- (1.4.)
- certificacions de trasposos per a la rectificació.- (2.4.2.)
- clavegueram.- (6.2.)
- clavegueram, impost.- (2.4.)
- comissions especials.- (1.2.)
- comprovants d'ingrés.- (2.3.)
- comptes generals de l'Ajuntament.- (2.2.)
- comunicacions.- (6.2.)
- comunicats de recaptació diària de consums.- (2.4.)
- comunicats de venda.- (3.2.)
- comunicats diaris de recaptació.- (2.3.3.)
- concursos.- (1.5.)
- confinats.- (7.2.)
- conflictes.- (7.3.)
- conreu.- (2.4.7.)
- constitució de l'ajuntament.- (1.2.)
- constreïments.- (2.4.)
- construcció d'immobles municipals.- (6.4.)
- consum bàsic, administració dels productes.- (3.1.)
- consums, impost de.- (2.4.)
- contribució d'edificis i solars.- (2.4.)
- contribució industrial i comercial.- (2.4.)
- contribució industrial i comercial, repartiment de la.- (2.4.10.)
- contribució territorial, rustica i pecuària.- (2.4.)
- contribució territorial urbana.- (2.4.)
- contribucions especials.- (2.4.)
- control de centres assistencials i de beneficència.- (4.1.)
- control de farmàcies.- (5.2.)
- control de la població.- (7.3.)
- control de la pobresa.- (4.2.)
- control dels caps de bestiar sacrificats.- (3.3.)
- control dels serveis de seguretat.- (7.1.)
- control pedagògic.- (11.2.)
- correcció pública.- (7.2.)
- correspondència.- (a totes les seccions).
- correspondència general.- (1.6.)
- crèdits.- (2.2.)
- crides.- (1.3.)
- cult i clergat, impost.- (2.4.15.)
- cultura.- (12.)
- declaració de rüina.- (6.1.)
- declaracions jurades.- (2.4.)
- decrets.- (1.3.)
- defraudacions.- (2.4.)
- defuncions.- (9.4.)
- delimitació del terme municipal.- (1.1.)

denúncies.- (3.4.; 5.2.)
descomptes.- (2.4.)
despeses, esborranys.- (2.2.1.)
despeses, llibre.- (2.2.1.)
despeses, llibre auxiliar.- (2.2.1.)
despeses, llibre diari.- (2.2.1.)
detencions.- (7.2.)
deutors.- (2.4.)
deutors, arbitri de carros.- (2.4.)
deutors, impost de la sal.- (2.4.11.)
dictàmens.- (1.4.)
dipositaria.- (2.3.)
dispensari municipal, gestió de.- (5.1.)
disposicions.- (1.5.; 3.3.; 6.1.; 8.2.)
donatius, administració.- (4.2.)
drets i taxes.- (2.4.)
edictes.- (1.3.; 8.2.)
edificis i solars, padrons de.- (2.4.)
edificis i solars, contribució d'.- (2.4.)
eleccions a diputats provincials.- (10.3.)
eleccions generals.- (10.4.)
eleccions municipals.- (10.2.)
emprèstits.- (2.2.)
endeutament.- (2.2.)
enllumenat.- (6.2.)
ensenyament.- (11.)
entitats culturals.- (12.4.)
entitats recreatives.- (12.4.)
epidèmies i contagis.- (5.2.)
equipaments sanitaris, gestió dels.- (5.1.)
esborranys de despeses.- (2.2.)
esborranys d'ingressos.- (2.2.)
escombraries, recollida de.- (6.5.)
escorxador.- (3.3.)
estadístiques generals.- (1.4.; 9.1.; 11.1.)
expedients d'adquisició, vendes i permutes.- (2.1.)
expedients de comissions a particulars.- (2.4.)
expedients de constrenyiment.- (2.4.)
expedients d'expropiacions.- (2.1.)
expedients del pressupost adicional.- (2.2.)
expedients del pressupost extraordinari.- (2.2.)
expedients del pressupost ordinari.- (2.2.)
expedients de pressupost refós.- (2.2.)
expedients de quintes.- (8.2.)
expedients de rectificació de la contribució territorial urbana.- (2.4.)
expedients de rectificació del padró d'edificis.- (2.4.)
expedients de rectificació de drets de consums.- (2.4.)
expedients de repartiment de la contribució.- (2.4.)
expedients de restitució i cessió de béns.- (2.1.)
expedients executius per deutes.- (2.4.)
expedients generals de rectificació d'anillament.- (2.4.)
expedients generals de repartiment d'anillament.- (2.4.)
expedients generals de repartiment de consums.- (2.4.)
expedients personals de quintes.- (8.2.)
expropiació.- (6.1.)
expropiacions, expedients de.- (2.1.2.)
extractes trimestrals del moviment de caixa.- (2.3.)
farmàcies.- (5.2.)
ferrocarril.- (6.3.)
festes.- (12.1.)
finances.- (2.)
finestres, impost.- (2.4.)
finques rústiques.- (2.4.7.)
fires.- (3.2.)
fiscalitat, (2.4.)
fitació del terme municipal.- (1.1.)
fitació dels límits.- (1.1.)
fonts.- (6.2.)
fòmules de farmàcies, registre.- 5.2.
fulls declaratoris de contribució urbana.- (2.4.)
gestió de personal.- (a totes les seccions)
gestió econòmica.- (a totes les seccions)
govern, òrgans de.- (1.2.)
gremis.- (2.4.6)
guardies municipals.- (7.1.)
guardes rurals.- 7.1.
havers.- (2.3.)
hospitals, gestió.- (5.1.)
immobles municipals, construcció.- (6.4.)
immobles municipals, manteniment d'.- (6.4.)
impost d'armament i defensa.- (2.4.)
impost de cèdules personals.- (2.4.)
impost de consums.- (2.4.)
impost de cult i clergat.- (2.4.)
impost de pretació personal.- (2.4.)
impost de la sal.- (2.4.)
impost sobre canals, portes, finestres i clavegueram.- (2.4.)
incidències dels càrrecs.- (1.2.)
industrial i comercial, contribució.- (2.4.)
indústries, llicències i inspeccions.- (6.8.)
informes.- (1.4.)
infraccions.- (7.3.)
ingrès a caixa, llibre registre.- (2.3.1)
ingressos, esborranys.- (2.2.1.)
ingressos, llibre auxiliar.- (2.2.1.)
ingressos, llibre diari.- (2.2.1.)
inspecció del timbre de l'estat, actes de visita.- (2.4.12.)
inspecció i denúncies sanitàries.- (5.2.)
inspeccions.- (2.4.; 3.4.; 6.8.)
instrucció pública.- (11.)
intervenció.- (2.2.)
inventaris de l'arxiu municipal.- (1.4.)
inventaris de béns.- (2.1.)
jardins.- 6.2.
juntes i comissions.- (a totes les seccions.)
liquidació del pressupost.- (2.2.)
lleves forçoses.- (8.2.)
llibres auxiliars de caixa.- (2.3.)
llibres auxiliars de despeses.- (2.2.)
llibres auxiliars de ingressos.- (2.2.)
llibres auxiliars de recaptació.- (2.3.)
llibres del cadastre.- (2.4.)
llibres d'actes.- (1.2.)
llibres d'actes d'arqueig.- (2.3.)
llibres d'amillament.- (2.4.)
llibres de càrrec de contribucions.- (2.4.)
llibres de comptes de recaptació.- (2.3.)
llibres de despeses.- (2.2.)
llibres d'ingressos.- (2.2.)
llibres d'inventaris i balanços.- (2.2.)
llibres diaris.- (2.2.)
llibres diaris de caixa.- (2.3.)
llibres diaris de despeses.- (2.2.)
llibres diaris d'entrada i sortida de cabals.- (2.2.)
llibres majors.- (2.2.)
llibres registre d'ingressos a caixa.- (2.3.)
llibres registre de manaments de pagament.- (2.3.)
llibretes cobratòries.- (2.4.)
llibretes cobratòries de cadastre.- (2.4.)

llibretes cobratòries de contribució d'edificis.- (2.4.)
 llibretes cobratòries de contribució territorial urbana.- (2.4.)
 llibretes cobratòries de recàrrecs.- (2.4.)
 llibretes cobratòries de repartiment de consums.- (2.4.6.)
 llicències.- (7.2.)
 llicències d'armes.- (7.3.)
 llicències d'obres particulars.- (6.7.)
 llicències i inspeccions industrials.- 6.7.
 llicències industrials.- (6.8)
 llistats de recàrrecs.- (2.4.8.)
 llistes cobratòries de cadastre.- (2.4.)
 llistes cobratòries de cèdules personals.- (2.4.)
 llistes de consums.- (2.4.)
 llistes de deutors.- (2.4.)
 llistes de recàrrecs.- (2.4.)
 llistes de reclutes.- (8.2.)
 llocs de treball.- (1.5.)
 locals de concurrència pública.- (7.3.)
 loteries.- (2.4.)
 manicomis, gestió de.- (5.1.)
 manteniment d'immobles municipals.- (6.4.)
 matrícules.- (2.4.)
 matrimonis.- (9.4.)
 matrius de talonaris.- (2.4.)
 mercats.- (3.2.)
 mesures.- (3.4.)
 mines.- (6.2.)
 moviments de caixa, extractes trimestrals.- (2.3.1.)
 multes.- (2.4.)
 naixements.- (9.4.)
 neteja viària.- (5.2.)
 níxols, registre de.- (5.1.)
 níxols, títols de.- (5.1.)
 nòmines.- (2.3.)
 obres d'infraestructura.- (6.2.)
 obres i urbanisme.- (6.)
 obres particulars.- (6.7.)
 ocupació de la via pública.- (6.6.)
 oficis, registre de.- (1.6.)
 oposicions.- (1.5.)
 ordenances municipals.- (1.2.)
 orfanat, subvencions municipals.- (4.2.)
 òrgans de govern.- (1.2.)
 padrons d'amillament.- (2.4.)
 padrons d'arbitri de carros.- (2.4.)
 padrons de carruatges de transport col·lectiu.- (2.4.)
 padrons de cèdules personals.- (2.4.)
 padrons d'edificis.- (2.4.)
 padrons d'estrangers.- (9.3.)
 padrons de l'impost de la sal.- (2.4.)
 padrons de reclutes.- (8.2.)
 padrons de transeünts.- (9.3.)
 padrons general d'habitants.- 9.3.
 padrons de la contribució industrial i comercial.- (2.4.)
 padrons de la contribució industrial, rectificació.- (2.4.)
 padrons de repartiment de l'impost de prestació personal.- (2.4.)
 padrons de solars.- (2.4.)
 pagament, cartes de.- (2.3.2.)
 pagament, llibre registre de manament.- (2.3.1.)
 paper segellat, segell i timbre.- (2.4.)
 parcs.- (6.2.)
 passaports.- (7.3.)
 passis de radi.- (7.3.)
 patrimoni, administració del.- (2.1.)
 pedreres.- (2.4.7.)
 peons de camins.- (6.5.)
 permis d'obertura de farmàcies.- (5.2.)
 permisos.- (7.3.)
 permutes, expedients de.- (2.1.2.)
 personal, administració.- (1.5.)
 personal, reglament de.- (1.5.)
 pesos.- (3.4.)
 planejament i gestió urbanística.- (6.1.)
 plec de condicions de consums.- (2.4.)
 plets (aprofitament de béns comuns).- (2.1.)
 població.- (9.)
 població, control de la.- (7.3.)
 pobresa, control de la.- (4.2.)
 ponts.- (6.2.)
 pregons.- (1.3.)
 premis.- (12.2.)
 presons, administració de.- (7.2.)
 pressupostos.- (2.2.)
 pressupostos, liquidacions.- (2.2.2.)
 pressupostos addicionals, expedients de.- (2.2.2.)
 pressupostos extraordinaris, expedients de.- (2.2.2.)
 pressupostos ordinaris, expedients de.- (2.2.2.)
 pressupostos refosos, expedients de.- (2.2.2.)
 prestació personal, impost.- (2.4.)
 protocol.- (1.2.)
 proveïments.- (3.; 8.1.)
 proves de selecció.- (1.5.)
 questionaris de béns.- (2.1.)
 quintes.- (8.2.)
 ramaderia.- (2.4.7.)
 rebuts del cadastre.- (2.4.1.)
 recaptació.- (2.3.)
 recaptació, comunicats diaris.- (2.3.3.)
 recaptació, llibres auxiliars.- (2.3.3.)
 recaptació, llibres de comptes.- (2.3.3.)
 recaptació, talonaris de.- (2.4.10)
 reclamacions, cèdules personals.- (2.4.)
 reclamacions, impost de prestació personal.- (2.4.)
 reclamacions d'amillament.- (2.4.)
 reclutament.- (8.2.)
 recollida d'escombraries.- (6.5.)
 rectificació del padró industrial.- (2.4.)
 registre civil.- (9.4.)
 registres d'amillament.- (2.4.)
 registres d'arbitri de carros.- (2.4.)
 registres de béns.- (2.1.)
 registres de bicicletes.- (2.4.)
 registres de cèdules personals.- (2.4.)
 registres de comptes quinzenals, consums.- (2.4.)
 registres de consums.- (2.4.)
 registres de correspondència (entrada i sortida).- (1.6.)
 registres de fòmules de farmàcies.- (5.2.)
 registres d'havers.- (2.3.2.)
 registres d'oficis.- (1.6.)
 registres de personal.- (1.5.)
 registres de residents.- (2.4.5.)
 registres fiscal de finques i solars.- (2.4.)
 reglament de fires i mercats.- (3.2.)
 reglament de l'escorxador.- (3.3.)
 reglament de personal.- (1.5.)
 reglament d'inspeccions i denúncies.- (3.4.)
 reglaments.- (1.2.)
 relacions amb entitats culturals i recreatives.- (12.4)
 relacions de cavalleries.- (2.4.)

relacions de comtes quinzenals.- (2.4.)
relacions de consums.- (2.4.)
relacions de deutors.- (2.4.)
relacions de recàrrecs.- (2.4.)
relacions de riquesa.- (2.4.)
repartiment del cadastre.- (2.4.)
residents, registre.- (2.4.5.)
resolucions.- (1.3.)
restitució i cessió de béns, expedients de.- (2.1.2.)
rieres.- (6.2.)
ròssecs.- (2.2.)
rùina, declaració.- (6.1.)
sal, impost de la.- (2.4.)
sancions (proveïments).- (3.4.)
secretaria.- (1.4.)
segell.- (2.4.)
segregació.- (1.1.)
seguretat pública.- (7.)
selecció, proves de.- (1.5.)
servei de bagatges.- (8.1.)
serveis funeraris, subvencions municipals.- (4.2.)
serveis funeraris, expedients de.- (5.1.)
serveis militars.- (8.)
solars, padrons de.- (2.4.9.)
sometent.- (7.1.)
subhastes de consums.- (2.4.)
subhastes de l'escorxador.- (3.3.)

subhastes de llocs de venda.- (3.2.)
subsidis.- (4.1.)
substitucions.- (8.2.)
subvencions assistencials benèfiques.- 4.2.
talonaris de recaptació.- (2.4.)
taxes.- (2.4.)
taxes, sol·licitud de modificació.- (2.4.6.)
terme municipal, delimitació.- (1.1.)
terme municipal, fitació.- (1.1.)
terrenys, adquisició.- (6.1.)
territorial rustica i pecuària, contribució.- (2.4.)
territorial urbana, contribució.- (2.4.)
timbre.- (2.4.)
títols de níxols.- (5.1.)
transports de viatgers.- (6.3.)
tramvies.- (6.3.)
trasllat de malalts, subvencions assistencials.- (4.2.)
treballadors municipals.- (1.5.)
urbanització.- (6.1.)
vacunació, campanyes.- (5.2.)
velocípedes, arbitri de.- (2.4.)
venda de béns.- (2.1.)
venda de béns, expedients de.- (2.1.)
via pública, ocupació de la.- (6.6.)
viduïtat, subvencions municipals.- (4.2.)
vigilants nocturns.- (7.1.)
voreres.- (6.2.)